

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd — RP 138/2022 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (RP 138/2022 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Social- och hälsovårdsutskottet (ShUB 44/2022 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013) 10 och 16 §,
ändras 1 och 2 §, 3 § 5 punkten, 4 § 7—9 punkten, 8 och 9 §, rubriken för 12 § samt 12 § 2 mom., 13 och 14 §, rubriken för 4 kap., 15 och 17—19 §, 20 § 2 och 5 mom., 21 § 1 mom., rubriken för 22 § samt 22 § 1 mom., det inledande stycket i 24 § 2 mom., det inledande stycket i 24 § 3 mom., 25, 26, 28 och 29 § samt 32 § 1 mom.,

av dem 9 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 584/2022, 12 § 2 mom., 20 § 5 mom., 21 § 1 mom. och 32 § 1 mom. sådana de lyder i lag 584/2022, 13 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 993/2014 och 584/2022 samt 14 § och 20 § 2 mom. sådana de lyder i lag 993/2014, samt *fogas* till 4 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 584/2022, en ny 10 punkt och till lagen nya 9 a, 9 b och 11 a §, till 12 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 548/2022, ett nytt 2 mom., varvid det ändrade 2 mom. och det nuvarande 3 och 4 mom. blir 3—5 mom., samt till lagen nya 12 a, 13 a, 20 a och 32 a—32 c § som följer:

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

1 §

Lagens syfte och förhållande till annan lagstiftning

Genom denna lag genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv 2011/24/EU om tillämpningen av patienträttigheter vid gränsöverskridande hälso- och sjukvård. Lagen innehåller bestämmelser om rätten för en person att anlita gränsöverskridande hälso- och sjukvårdstjänster och om ersättningen av kostnaderna för dessa tjänster, om förfarandena i anslutning till gränsöverskridande hälso- och sjukvård och om rätten för en person som är försäkrad i en annan medlemsstat i Europeiska unionen (*EU-stat*) att få hälso- och sjukvårdstjänster i Finland.

Genom denna lag utfärdas kompletterande bestämmelser om tillämpningen i Finland av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 987/2009 om tillämpningsbestämmelser till förordning (EG) nr 883/2004 om samordning av de sociala trygghetssystemen samt av internationella överenskommelser som är bindande för Finland. Bestämmelser om rätten för en person att anlita hälso- och sjukvårdstjänster och om ersättningen av kostnaderna för dessa tjänster finns dessutom annanstans i lag.

Det som i denna lag föreskrivs om en EU-stat eller om en person som är försäkrad i en EU-stat tillämpas på motsvarande sätt på en stat som hör till det Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och på personer som är försäkrade i en sådan stat. Detsamma gäller även Schweiz och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland samt personer som är försäkrade i dessa stater, med undantag för 6 §.

Vad som i 9, 12, 20 och 32 § föreskrivs om välfärdsområden tillämpas i landskapet Åland på den myndighet som svarar för ordnandet av hälso- och sjukvård i landskapet.

2 §

Personkrets

Denna lag tillämpas inom gränsöverskridande hälsovård på personer

1) som ansöker om eller har fått hälso- och sjukvårdstjänster i en annan EU-stat än Finland och som har en hemkommun i Finland i enlighet med lagen om hemkommun (201/1994) eller som är försäkrad med stöd av sjukförsäkringslagen (1224/2004),

2) på vilka finsk lagstiftning om social trygghet tillämpas med stöd av förordning (EG) nr 883/2004, förordning (EU) nr 1231/2010 om utvidgning av förordning (EG) nr 883/2004 och förordning (EG) nr 987/2009 till att gälla de tredjelandsmedborgare som enbart på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av dessa förordningar, ett internationellt avtal, en överenskommelse om social trygghet eller nationell lagstiftning samt på sådana personers familjemedlemmar och förmanstagare,

3) för vilka Finland är behörig stat att bevilja sådant tillstånd till lämplig behandling utanför bosättningsstaten som avses i artikel 20 i förordning (EG) nr 883/2004,

4) som omfattas av Finlands ansvar för ersättande av sjukvårdskostnaderna med stöd av avtalet om handel och samarbete mellan Europeiska unionen och Europeiska atomenergigemenskapen, å ena sidan, och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, å andra sidan.

Vad som i denna lag föreskrivs om anlitandet av hälso- och sjukvårdstjänster i Finland och om ersättningen för kostnader för i Finland givna hälso- och sjukvårdstjänster tillämpas på dem som

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

omfattas av lagstiftningen i en annan EU-stat eller av dess ansvar för sjukvårdskostnaderna och på dem som inte har en hemkommun i Finland men som på grundval av ett internationellt avtal eller nationell lagstiftning har rätt att få hälso- och sjukvårdstjänster i Finland eller ersättning för hälso- och sjukvårdstjänster som tillhandahållits i Finland.

3 §

Begränsning av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på

5) den skol- och studerandehälsovård och de psykologtjänster inom elevhälsan som avses i hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) med undantag för den studerandehälsovård som ordnas enligt lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande (695/2019).

4 §

Definitioner

I denna lag avses med

7) *gränsöverskridande hälso- och sjukvård* en hälso- och sjukvårdstjänst som en person har fått eller kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster som har uppkommit i en annan stat än i den stat som svarar för personens sjukvårdskostnader i enlighet med förordning (EG) nr 883/2004, förordning (EG) nr 987/2009, ett internationellt avtal, en överenskommelse om social trygghet eller denna lag,

8) *person som är försäkrad i en annan EU-stat* en medborgare i en annan EU-stat, en statslös person utan medborgarskap och en flykting som är en sådan försäkrad person som avses i artikel 1 c i förordning (EG) nr 883/2004 och som enligt bestämmelserna om tillämplig lagstiftning i avdelning II i den förordningen omfattas av lagstiftningen i en annan stat än Finland samt en sådan persons familjemedlemmar och förmånstagare samt en medborgare i en annan stat än en EU-stat på vilken förordning (EG) nr 883/2004 tillämpas på grundval av förordning (EU) nr 1231/2010 om utvidgning av förordning (EG) nr 883/2004 och förordning (EG) nr 987/2009 till att gälla de tredjelandsmedborgare som enbart på grund av sitt medborgarskap inte omfattas av dessa förordningar,

9) *hemkommun* en kommun som avses i 2 § i lagen om hemkommun,

10) *ansvar för sjukvårdskostnader* den skyldighet en stat på grundval av förordning (EG) nr 883/2004 eller ett internationella avtal har att ersätta en annan stat för kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster som getts en person i den staten.

8 §

Avgifter som tas ut för den offentliga hälso- och sjukvårdens tjänster

Bestämmelser om de avgifter som tas ut för offentliga hälso- och sjukvårdstjänster som tillhandahållits en person finns i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992).

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

9 §

Rätt till ersättning för kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster som ges i en EU-stat

En person får ersättning enligt denna lag för kostnaderna för en behövlig hälso- och sjukvårdstjänst som ges i en annan EU-stat, under förutsättning att den givna hälso- och sjukvårdstjänsten hör till det tjänsteutbud inom hälso- och sjukvården som avses i 7 a § i hälso- och sjukvårdslagen, tjänsten borde ha getts i en motsvarande situation inom den offentliga hälso- och sjukvården i Finland, och personen har betalat kostnaderna för tjänsten. Ersättning av kostnaderna förutsätter att hälso- och sjukvårdstjänsten har getts av en sådan yrkesutbildad person inom hälso- och sjukvården som har rätt att utöva sitt yrke som legitimerad yrkesutbildad person i den stat där tjänsten gavs, eller att åtgärden på ordination av en läkare eller tandläkare har vidtagits vid en verksamhetsenhet inom hälso- och sjukvården som uppfyller de krav som föreskrivs i lagstiftningen i staten i fråga. Kostnader ersätts inte om de har uppkommit för vård som getts med stöd av det europeiska sjukvårdskortet eller motsvarande intyg eller om kostnaden har uppkommit i en stat som är personens bosättningsstat på det sätt som avses i artikel 17 i förordning (EG) nr 883/2004 eller i en bestämmelse med motsvarande innehåll i ett internationellt avtal.

Om en person reser till en annan EU-stat i syfte att där använda en hälso- och sjukvårdstjänst, och personen inte har fått ett i 13 eller 13 a § avsett tillstånd enligt artikel 20 i förordning (EG) nr 883/2004 eller enligt en bestämmelse med motsvarande innehåll i ett internationellt avtal, är ett ytterligare villkor för ersättning för tjänsten att personen har ett förhandstillstånd som avses i 9 a §, om ett sådant förutsätts med stöd av den bestämmelsen, samt en remiss enligt hälso- och sjukvårdslagen, om en sådan enligt den lagen krävs för anlitande av offentlig hälso- och sjukvård i Finland.

De kostnader som avses i 1 mom. ersätts till högst det belopp som kostnaden för motsvarande hälso- och sjukvårdstjänst skulle ha varit inom den offentliga hälso- och sjukvården i det välfärdsområde som har ansvar för att ordna hälso- och sjukvården för personen, i Helsingfors stad eller inom HUS-sammanslutningen, dock utan att de överstiger den faktiska kostnaden personen har betalat för hälso- och sjukvårdstjänsten. Med kostnad för motsvarande hälso- och sjukvårdstjänst avses den kostnad som med stöd av 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård (612/2021) tas ut för kostnaderna för tjänsten i fråga som getts en invånare i ett annat välfärdsområde.

Om personen inte har någon hemkommun i Finland, avses med kostnad för motsvarande hälso- och sjukvårdstjänst den kostnad som Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen med stöd av 57 § i lagen om ordnande av social- och hälsovård skulle fakturera för kostnaderna för tjänsten i fråga som getts en invånare i ett annat välfärdsområde.

Från ersättningen avdras den klientavgift enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården som enligt beslut av välfärdsrådet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen ska tas ut för motsvarande hälso- och sjukvårdstjänst.

9 a §

Förhandstillstånd enligt patientrörlighetsdirektivet

För att beviljas ersättning för kostnader enligt 9 § krävs det ett förhandstillstånd, om

1) tillhandahållandet av hälso- och sjukvårdstjänsten utomlands kan försvåra säkerställandet av att det i Finland finns tillräcklig och kontinuerlig tillgång till mångsidiga hälso- och sjukvårds-

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

tjänster av hög kvalitet, eller försvåra hanteringen av kostnader och resurser. Dessutom förutsätts det att hälso- och sjukvårdstjänsten antingen kräver att den berörda personen övernattar på sjukhus eller att den kräver högt specialiserad och kostnadsintensiv medicinsk infrastruktur,

2) hälso- och sjukvårdstjänsten inbegriper behandlingar som kan utgöra en särskild risk för den berörda personen eller befolkningen, eller

3) hälso- och sjukvårdstjänsten tillhandahålls av en tjänsteproducent som, utifrån en bedömning i varje enskilt fall, kan ge anledning till allvarliga och specifika farhågor med avseende på vårdens kvalitet eller säkerhet.

Bestämmelser om de i 1 mom. avsedda hälso- och sjukvårdstjänster som kräver ett förhandstillstånd utfärdas genom förordning av statsrådet.

9 b §

Ansökan om förhandstillstånd enligt patientrörlighetsdirektivet och behandlingen av ansökan

Ett förhandstillstånd som avses i 9 a § söks hos Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten beviljar förhandstillstånd, om patienten skulle ha rätt att få hälso- och sjukvårdstjänsten i fråga inom den offentliga hälso- och sjukvården i Finland.

Förhandstillstånd beviljas dock inte, om

1) den offentliga tjänsteproducent som ansvarar för att ordna tjänster kan ordna hälso- och sjukvårdstjänsten inom en tid som är medicinskt godtagbar med hänsyn till den berörda personens aktuella hälsotillstånd, sjukdomshistoria och sjukdomens eller skadans sannolika förlopp,

2) den berörda personen på grund av den gränsöverskridande hälso- och sjukvårdstjänsten med stor säkerhet utsätts för en sådan risk för patientsäkerheten som inte kan anses godtagbar,

3) befolkningen på grund av den gränsöverskridande hälso- och sjukvårdstjänsten i fråga med stor säkerhet utsätts för en allvarlig säkerhetsrisk, eller

4) det bedöms att den hälso- och sjukvårdstjänst som tillhandahålls av en utländsk tjänsteproducent är förknippad med allvarliga brister som gäller vårdens kvalitet och patientsäkerheten.

Folkpensionsanstalten fattar beslut om förhandstillstånd utifrån ett bindande utlåtande av det välfärdsområde som ansvarar för att ordna hälso- och sjukvård för personen, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen. I utlåtandet ska det bedömas om de förutsättningar för beviljande av tillstånd som anges i 1 och 2 mom. uppfylls. Välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen ska lämna Folkpensionsanstalten ett skriftligt utlåtande inom 21 dygn från mottagandet av begäran. Om personen inte har hemkommun i Finland, fattar Folkpensionsanstalten beslut utifrån ett utlåtande av Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen.

Om det i samband med behandlingen av ansökan om förhandstillstånd framgår att en person är berättigad till tillstånd till lämplig behandling utanför bosättningsstaten enligt förordning (EG) nr 883/2004 eller ett internationellt avtal, beviljas förhandstillstånd med stöd av 13 eller 13 a § i denna lag, om inte personen särskilt begär ett förhandstillstånd enligt patientrörlighetsdirektivet.

11 a §

Ersättning för läkemedelskostnader

På ersättning för kostnaderna för läkemedel som köpts i en annan EU-stat tillämpas 5 och 6 kap. i sjukförsäkringslagen.

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

Kostnader för sådan läkemedelsbehandling i samband med sjukvård som ges vid öppen mottagning eller institutionsvård ersätts dock i enlighet med 9 §.

12 §

Ersättningsförfarandet och skyldigheten att utreda de kostnader som omfattas av ersättning

För att utreda om kostnaderna omfattas av ersättning ska Folkpensionsanstalten begära en bedömning av huruvida en hälso- och sjukvårdstjänst som getts i en annan EU-stat hör till det tjänsteutbud inom hälso- och sjukvården som avses i 7 a § i hälso- och sjukvårdslagen, och huruvida tjänsten i en motsvarande situation skulle ha getts inom den offentliga hälso- och sjukvården i Finland. Bedömningen begärs av det välfärdsområde som vid tidpunkten för tillhandahållandet av tjänsten ansvarat för ordnandet av tjänsten, av Helsingfors stad eller av HUS-sammanslutningen.

För att fastställa det ersättningsbelopp som ska betalas till en person med stöd av 9 § ska Folkpensionsanstalten vid behov utreda vad kostnaderna och klientavgiften för motsvarande hälso- och sjukvårdstjänst skulle ha varit i välfärdsområdet, HUS-sammanslutningen eller Helsingfors stad.

Om en person inte har hemkommun i Finland, ska Folkpensionsanstalten begära de uppgifter som nämns i 2 och 3 mom. av Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen.

Det skriftliga svaret ska lämnas inom 21 dygn från mottagandet av begäran. Om ett välfärdsområde, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen på grund av ärendets krävande natur inte kan ge sitt svar inom 21 dagar, kan Folkpensionsanstalten på begäran förlänga tidsfristen.

12 a §

Förhandsanmälan

Folkpensionsanstalten ska på begäran av en person utreda om han eller hon har rätt till ersättning enligt 9 § i denna lag när han eller hon reser till en annan EU-stat i syfte att där använda hälso- och sjukvårdstjänster och inte har ett sådant tillstånd som avses 13 och 13 a §, samt bedöma det högsta beloppet för den ersättning som betalas för dessa hälso- och sjukvårdstjänster (*förhandsanmälan*).

I samband med ansökan om förhandsanmälan ska personen lägga fram en utredning som en i en EU-stat verksam serviceproducent inom hälso- och sjukvården har utarbetat om den hälso- och sjukvårdstjänst som ges utomlands, samt en kopia av en remiss enligt hälso- och sjukvårdslagen, om remissen med stöd av 9 § 2 mom. är en förutsättning för att ersättning ska betalas. Vid utredning av om kostnaderna omfattas av ersättning tillämpas det förfarande som anges i 12 § 2 och 3 mom.

Folkpensionsanstalten är skyldig att ersätta en person för hälso- och sjukvårdstjänster som har getts i en annan EU-stat till det belopp som meddelats i förhandsanmälan, förutsatt att hälso- och sjukvårdstjänsterna motsvarar de tjänster som beaktats i förhandsanmälan, dock utan att överskrida de faktiska kostnader som personen själv har betalat för hälso- och sjukvårdstjänsterna. Om ersättning betalas i enlighet med förhandsanmälan, är Folkpensionsanstalten inte i samband med behandlingen av ansökan om ersättning skyldig att på nytt enligt 12 § 2 och 3 mom. hos ett väl-

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

färdsområde, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen utreda om kostnaderna är ersättningsgilla.

13 §

Tillstånd till lämplig behandling utanför bosättningsstaten enligt förordning (EG) nr 883/2004 eller ett internationellt avtal

Tillstånd till sådan lämplig behandling utanför bosättningsstaten som avses i artikel 20 i förordning (EG) nr 883/2004 eller i en bestämmelse med motsvarande innehåll i ett internationellt avtal söks hos Folkpensionsanstalten. Folkpensionsanstalten fattar beslut om tillståndet, om ansökan gäller personer som avses i 2 § 3 eller 4 punkten i denna lag. Folkpensionsanstalten fattar beslut om tillståndet utifrån ett bindande utlåtande av den verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården som ansvarar för personens vård. Om personen inte har hemkommun i Finland och inte är stadigvarande bosatt i en annan EU-stat, fattar Folkpensionsanstalten beslut utifrån ett utlåtande av HUS-sammanslutningen.

En verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården ska till Folkpensionsanstalten lämna det i 1 mom. avsedda utlåtandet med en bedömning av huruvida förutsättningarna enligt artikel 20.2 i förordning (EG) nr 883/2004 eller en bestämmelse med motsvarande innehåll i ett internationellt avtal uppfylls. Det skriftliga utlåtandet ska lämnas inom 21 dygn från mottagandet av begäran. Om det i utlåtandet anses att förutsättningarna för beviljande av tillstånd uppfylls ska Folkpensionsanstalten bevilja det tillstånd som avses i 1 mom. Om verksamhetsenheten inom den offentliga hälso- och sjukvården inte lämnar ett utlåtande trots Folkpensionsanstaltens begäran, ska Folkpensionsanstalten bevilja det tillstånd som avses i 1 mom., om vården hör till det tjänstebud inom hälso- och sjukvården som avses i 7 a § i hälso- och sjukvårdslagen.

Om den offentliga hälso- och sjukvården på grund av ärendets krävande natur inte kan lämna ett skriftligt utlåtande inom 21 dagar, kan Folkpensionsanstalten beakta ett utlåtande som inkommit efter utgången av tidsfristen, om ärendet inte har avgjorts och den offentliga hälso- och sjukvården före utgången av tidsfristen har meddelat Folkpensionsanstalten att tidsfristen kommer att överskridas.

Om en ansökan har lämnats till en verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och sjukvården, ska verksamhetsenheten ge in ansökan och sitt eget utlåtande till Folkpensionsanstalten inom den tid som avses i 2 mom.

Om det i samband med ersättningsansökan framgår att personen inte har ansökt om det tillstånd som avses i 1 mom., ska förutsättningarna för tillståndet undersökas utifrån ansökan och tillstånd beviljas i efterhand, om förutsättningarna för beviljande av tillstånd fanns innan hälso- och sjukvårdstjänsten anlätades.

13 a §

Handläggningen av tillstånd enligt förordning (EG) nr 883/2004 eller ett internationellt avtal när en person är bosatt i någon annan än den behöriga EU-staten

Om det är fråga om en person som är bosatt i Finland men som inte omfattas av Finlands ansvar för sjukvårdskostnaderna, ska Folkpensionsanstalten i enlighet med det förfarande som anges i 13 § 2 mom. begära ett utlåtande av den verksamhetsenhet inom den offentliga hälso- och

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

sjukvården som ansvarar för personens vård. Utifrån detta utlåtande ska Folkpensionsanstalten upprätta ett sådant intyg som avses i artikel 26 i förordning (EG) nr 987/2009 eller i en bestämmelse med motsvarande innehåll i ett internationellt avtal.

Om det är fråga om en person som är bosatt utomlands men för vilken Folkpensionsanstalten är behörig myndighet att bevilja ett i 13 § 1 mom. avsett tillstånd, ska Folkpensionsanstalten meddela ett beslut utifrån den information som ges av den stat där personen är bosatt och som motsvarar det utlåtande som avses i 13 § 2 mom. Om Folkpensionsanstalten inte har fått den information som behövs för tillståndet inom den tidsfrist som avses i 13 § 2 mom., ska Folkpensionsanstalten fatta beslut efter att på begäran ha fått en medicinsk bedömning om personens vård av HUS-sammanslutningen. Bedömningen ska beakta personens aktuella hälsotillstånd och sjukdomens sannolika förlopp.

14 §

Ersättning av kostnader för vård som ges enligt tillstånd med stöd av förordning (EG) nr 883/2004 eller ett internationellt avtal

Om Folkpensionsanstalten har beviljat en person ett sådant tillstånd som avses i 13 eller 13 a § och personen själv har betalat kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänsten, ersätts kostnaderna för den vård som har getts enligt tillståndet till ett belopp som avses i förordning (EG) nr 987/2009 eller en bestämmelse med motsvarande innehåll i ett internationellt avtal eller till ett i 9 § i denna lag avsett belopp.

4 kap.

Intyg över rätten till vård samt utlämnande av uppgifter

15 §

Intyg som används inom den gränsöverskridande hälso- och sjukvården om rätt att få vårdförmåner

Folkpensionsanstalten ska på begäran av den berörda personen utreda om personen enligt förordning (EG) nr 883/2004, ett internationellt avtal, en överenskommelse om social trygghet eller den nationella lagstiftningen har rätt att utomlands eller i Finland anlita hälso- och sjukvårdstjänster samt att i Finland få sjuk- och moderskapsförmåner enligt denna lag. Folkpensionsanstalten kan utreda saken också på eget initiativ eller på begäran av den offentliga hälso- och sjukvården i Finland.

Med stöd av utredningen meddelar Folkpensionsanstalten personen ett beslut och utfärdar samtidigt de intyg som hänför sig till beslutet och som personen behöver för att styrka sin rätt. Om någon annan än den berörda personen har begärt utredningen, meddelas beslut om att intygen inte utfärdas endast på den personens begäran. Folkpensionsanstalten är skyldig att utreda ärendet på nytt och meddela ett nytt beslut, om det framgår ny information som inverkar på det meddelade beslutet.

Intyg som Folkpensionsanstalten utfärdar över rätt till vård är

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

- 1) europeiskt sjukvårdskort och intyg som temporärt ersätter kortet,
- 2) registreringsintyg enligt artikel 24 i förordning (EG) nr 987/2009 för att få vårdförmåner,
- 3) intyg enligt artikel 29 i förordning (EG) nr 987/2009 om en tidigare gränsarbetares rätt att få vård i den medlemsstat där han eller hon senast arbetade,
- 4) intyg enligt bestämmelser i internationella avtal som till sitt innehåll motsvarar de i 1—3 punkten avsedda intygen,
- 5) intyg över en persons rätt till vårdförmåner i Finland och utifrån vilket den offentliga hälso- och sjukvården ska ge sådana hälso- och sjukvårdstjänster som avses i 1 mom. i Finland.

17 §

Anmälan om ändrade förhållanden

En person är skyldig att utan dröjsmål göra en anmälan till Folkpensionsanstalten åtminstone om följande förändringar i förhållandena:

- 1) personen flyttar, tillfälligt eller stadigvarande, utomlands eller från utlandet till Finland,
- 2) personen inleder eller avslutar ett anställningsförhållande, eller inleder eller upphör med företagsverksamhet i en annan EU-stat,
- 3) personen inleder eller upphör med studier eller forskningsarbete i en annan EU-stat,
- 4) personen får pensionsutbetalning från en annan EU-stat,
- 5) personen omfattas av social trygghet i en annan EU-stat.

Om omständigheterna efter meddelandet av ett i 15 § avsett beslut har förändrats på ett sådant sätt att det inte längre finns förutsättningar för att meddela ett sådant beslut, kan Folkpensionsanstalten ändra beslutet från och med den tidpunkt då de förändrade förhållandena inträdde.

Folkpensionsanstalten kan ändra sitt beslut också utan någon anmälan från personen utifrån annan tillgänglig information.

18 §

Uppgifter i anslutning till Folkpensionsanstaltens ersättning av kostnader

Folkpensionsanstalten ansvarar för skötseln av uppgifterna i anslutning till ersättningen av kostnader för hälso- och sjukvårdstjänster och andra sjuk- och moderskapsförmåner vid verkställigheten av bestämmelserna i förordning (EG) nr 883/2004 och i denna lag samt bestämmelserna i internationella avtal och överenskommelser om social trygghet på det sätt som föreskrivs i denna lag.

Folkpensionsanstalten ska varje år lämna social- och hälsovårdsministeriet en redogörelse för kostnaderna för de hälso- och sjukvårdstjänster och andra sjuk- och moderskapsförmåner som har getts med stöd av förordning (EG) nr 883/2004, internationella avtal, överenskommelser om social trygghet och denna lag.

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

19 §

Ersättning av kostnader mellan stater

Folkpensionsanstalten ersätter med statliga medel en annan stat för kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänster och andra sjuk- och moderskapsförmåner, när Finland ansvarar för sjukvårdskostnaderna.

Folkpensionsanstalten fakturerar en annan stat för kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänster och andra sjuk- och moderskapsförmåner som omfattas av den statens ansvar för sjukvårdskostnader. En ersättning som en annan stat har betalat till Folkpensionsanstalten beaktas när den statens finansieringsandel bestäms.

Folkpensionsanstalten kan med stöd av ett bemyndigande från social- och hälsovårdsministeriet avstå från att driva in en fordran som Finland har hos en annan stat, om det rör sig om ett litet belopp eller det annars inte är ändamålsenligt att fortsätta driva in fordran. Finland kan avstå från att driva in en fordran utan bemyndigande, om Finland på grund av förändrade förhållanden hos den berörda person eller av någon annan orsak inte längre med stöd av förordning (EG) nr 883/2004 eller ett internationellt avtal har rätt att fakturera den andra staten för kostnaderna.

20 §

Statlig ersättning till den offentliga hälso- och sjukvården

Folkpensionsanstalten ersätter kostnaderna av statens medel också om en person med hemkommun i Finland har fått hälso- och sjukvårdstjänster och det på grundval av artikel 17, 18, 24 eller 25 i förordning (EG) nr 883/2004 eller bestämmelser med motsvarande innehåll i ett internationellt avtal är en annan EU-stat som ska svara för kostnaderna för hälso- och sjukvård och andra sjuk- och moderskapsförmåner och som enligt artikel 35.1 och 35.2 i den förordningen eller bestämmelser med motsvarande innehåll i ett internationellt avtal ska faktureras i sin helhet för de faktiska kostnaderna.

Om ett välfärdsområde, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen för de kostnader som avses i 1—3 mom. har rätt till den avgift som avses i 55 § i trafikförsäkringslagen (460/2016) eller i 40 § i lagen om olycksfall i arbetet och om yrkessjukdomar (459/2015), betalas inte statlig ersättning.

20 a §

Statlig ersättning till Studenternas hälsovårdsstiftelse

Folkpensionsanstalten ersätter av statens medel Studenternas hälsovårdsstiftelse för kostnaderna för hälso- och sjukvårdstjänster, om en sådan tjänst har getts en person som omfattas av en annan stats ansvar för sjukvårdskostnaderna på grundval av förordning (EG) nr 883/2004 eller ett internationellt avtal.

Av de kostnader som avses i 1 mom. ersätts det belopp som motsvarar kostnaderna för de hälso- och sjukvårdstjänster som personen har getts. Ersättningen ska basera sig på produktifiering

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

eller det produktpris som ligger till grund när Studenternas hälsovårdsstiftelse följer upp sin verksamhet. Den som ansöker om ersättning ska till Folkpensionsanstalten ge in de uppgifter som behövs för ersättning av kostnaderna.

21 §

Välfärdsområdets, Helsingfors stads och HUS-sammanslutningens ansvar för ersättningskostnader

Om en patient som har en hemkommun, och som har rest till en annan EU-stat i syfte att där använda en hälso- och sjukvårdstjänst, har betalats ersättningar med stöd av 9 § 1 mom., ska den som vid tidpunkten för tillhandahållandet av tjänsten ansvarat för ordnandet av motsvarande tjänst för personen, antingen välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen, svara för kostnaderna för ersättningarna. Om ersättningarna har betalats med stöd av 14 §, ska antingen välfärdsområdet, Helsingfors stad eller HUS-sammanslutningen, som gett det i 13 avsedda utlåtandet, svara för kostnaderna för ersättningarna.

22 §

Ogrundad användning av det europeiska sjukvårdskortet

Folkpensionsanstalten kan vidta åtgärder för att debitera och driva in ogrundade kostnader som staten har orsakats för vård med stöd av det europeiska sjukvårdskortet hos den som har använt sjukvårdskortet.

24 §

Kontaktpunkten för gränsöverskridande hälso- och sjukvård

Kontaktpunkten har till uppgift att samla in, producera och dela ut sådan information som hänför sig till det finländska hälso- och sjukvårdssystemet, i den mån informationen finns tillgänglig, och som gäller

Kontaktpunkten har dessutom till uppgift att samla in, producera och dela ut information, i den mån information finns tillgänglig, om

25 §

Samarbetsförpliktelse

Verksamhetsenheterna inom den offentliga hälso- och sjukvården, Folkpensionsanstalten, Institutet för hälsa och välfärd, Säkerhets- och utvecklingscentret för läkemedelsområdet, region-

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

förvaltningsverken, Myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården är skyldiga att utan avgift ge kontaktpunkten all den information som är nödvändig för att den ska kunna utföra sina uppgifter, stödja kontaktpunktens arbete i anslutning till datainnehållet och inom det egna förvaltningsområdet säkerställa att datainnehållet är uppdaterat.

26 §

Kommitté för den webbtjänst som administreras av kontaktpunkten

I anslutning till kontaktpunkten finns en kommitté för den webbtjänst som administreras av kontaktpunkten med uppgift att planera utvecklingen av webbtjänstens innehåll och funktioner samt att säkerställa att informationsinnehållet är enhetligt och kundinriktat.

I kommittén ska det finnas representanter för åtminstone social- och hälsovårdsministeriet, Institutet för hälsa och välfärd och Folkpensionsanstalten, som är de myndigheter som svarat för genomförandet av webbtjänsten. Kommittén kan kalla representanter även för andra aktörer som behövs för utveckling och underhåll av tjänsten.

Kontaktpunktens chef eller en av chefen utsedd person som arbetar vid kontaktpunkten är ordförande i kommittén, som sammanträder vid behov.

28 §

Ändringssökande hos besvärsnämnden för social trygghet

Vid sökande av ändring i ett beslut som Folkpensionsanstalten har fattat med stöd av 15 eller 22 § i denna lag tillämpas 17 kap. i sjukförsäkringslagen.

29 §

Ändringssökande hos förvaltningsdomstolen

I andra beslut enligt denna lag än i sådana beslut som avses i 28 § får omprövning begäras. Bestämmelser om begäran om omprövning finns i förvaltningslagen (434/2003).

Bestämmelser om sökande av ändring i förvaltningsdomstol finns i lagen om rättegång i förvaltningsärenden (808/2019).

32 §

Vissa persongrupperns rätt att få vårdförmåner i Finland

Trots bestämmelserna i förordning (EG) nr 883/2004 eller i ett internationellt avtal har en person som avses i artiklarna 18.2 och 27.2 i den förordningen eller i bestämmelser med motsvarande innehåll i ett internationellt avtal rätt att anlita offentliga hälso- och sjukvårdstjänster, och välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen ska utan att diskriminera personen ordna tjänsterna för honom eller henne på samma grunder som för den som är bosatt i Finland.

— — — — —

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

32 a §

En nära anhörigs rätt att föra talan

Om en person på grund av sjukdom eller av någon annan liknande orsak inte kan se till att han eller hon kommer i åtnjutande av de förmåner och rättigheter som hänför sig till denna lag och inte heller har någon intressebevakare enligt lagen om förmyndarverksamhet (442/1999), kan Folkpensionsanstalten godkänna att en nära anhörig eller någon annan aktör som i huvudsak sköter om person för hans eller hennes talan.

32 b §

Folkpensionsanstaltens rätt till information

Folkpensionsanstalten har trots sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller erhållande av uppgifter rätt att på begäran avgiftsfritt av välfärdsområdet, Helsingfors stad och HUS-sammanslutningen få den information som är nödvändig för verkställighet av uppdrag eller avgörande av ärenden enligt 3 kap. om ersättning av kostnader, och av Pensionsskyddscentralen, pensionsanstalter, försäkringsanstalter, Skatteförvaltningen, utrikesministeriet och Migrationsverket få den information som är nödvändig för verkställighet av uppdrag eller avgörande av ärenden enligt 4 kap. om utredning av vårdnader och beviljande av intyg över vårdnad.

32 c §

Användning av uppgifter som erhållits för en annan förmån

När Folkpensionsanstalten behandlar en förmån enligt denna lag har den i enskilda fall rätt att använda sådana uppgifter som den fått för skötseln av sina andra lagstadgade uppdrag, om det är uppenbart att uppgifterna påverkar en förmån enligt denna lag, uppgifterna enligt lag ska beaktas vid beslutsfattandet och Folkpensionsanstalten även annars skulle ha rätt att få uppgifterna med stöd av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 20 . Lagens 9 a och 9 b § samt 21 § 1 mom. träder dock i kraft först den 1 januari 2024.

Lagens 9 § tillämpas också på ersättning för kostnader som uppkommit före ikraftträdandet den 1 januari 2023 eller därefter. På ersättning för hälso- och sjukvårdskostnader som uppkommit före den 1 januari 2023 tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Riksdagens svar RSv 273/2022 rd

Lag

om ändring av lagen om domstolsavgifter

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om domstolsavgifter (1455/2015) 5 § 1 punkten, sådan den lyder i lag 1203/2020, som följer:

5 §

Avgiftsfria prestationer

Avgifter enligt denna lag tas inte ut

1) i ärenden som gäller service eller förmåner enligt socialvårdslagen (1301/2014) och hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) och förmåner enligt lagen om gränsöverskridande hälso- och sjukvård (1201/2013) och som en enskild har inlett, och inte heller i ärenden som gäller klientavgifter som bestämts enligt lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården (734/1992) och som en enskild har inlett,

— — — — —

Denna lag träder i kraft den

20 .

Helsingfors 9.2.2023

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare